NUMER 10 WRZESIEŃ 2024

TRADITIO ET MODERNITAS

BIAŁOSTOCKI KWARTALNIK OŚWIATOWY

W NUMERZE

- POD PATRONATEM PREZYDENTA
- SUKCESY UCZNIÓW BIAŁOSTOCKICH SZKÓŁ
- WAŻNE WYDARZENIA
- INWESTYCJE
- MURALE BIAŁOSTOCKICH SZKÓŁ
- ZNANE, ALE CZY PAMIĘTANE?
- MIASTECZKO RUCHU DROGOWEGO
- SŁAWNE POSTACIE ZWIĄZANE Z BIAŁYMSTOKIEM

10. numer Białostockiego Kwartalnika Oświatowego „Traditio et Modernitas” – newsletteru Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku to okazja do podsumowań i refleksji.

Koncepcja opisywania istotnych działań i wydarzeń rejestrowanych w formie kwartalnika **zrodziła się** w trakcie spotkania roboczego w **Departamencie Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku.** Zbieraniem i opracowaniem informacji zajął się zespół konsultantów Pracowni Badań, Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji.

Idea powstania newslettera opiera się na zebraniu w **jedno wydawnictwo najważniejszych wydarzeń i osiągnięć białostockiej edukacji, publikacji relacji z nietuzinkowych rozwiązań i projektów edukacyjnych, promowania sukcesów uczniów i nauczycieli białostockich szkół.** Ciekawym pomysłem jest opisywanie murali umieszczonych na budynkach szkół i placówek oświatowych Białegostoku. Od pierwszego numeru z redakcją kwartalnika współpracuje Pan Jan Dworakowski – wieloletni nauczyciel i pasjonat lokalnej historii. W kolejnych numerach Kwartalnika będzie kontynuował linię redakcyjną przyjętą w założeniach.

Dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w powstanie i tworzenie Kwartalnika.

Jerzy Mantur

Redakcja: Jerzy Mantur, Joanna Malinowska, Bożena Szewczul, Karol Urbański
Współpraca: Departament Edukacji UM w Białymstoku
Białostockie Centrum Edukacji
ul. Ciepła 32, 15-472 Białystok
e-mail: j.mantur@bce.edu.pl

SPIS TREŚCI

3. Życzenia Prezydenta Miasta Białegostoku

4. "URBI MERITUS - Zasłużony Miastu"

5. Medale „Diligentiae – za pilność" wręczone

6. European Girls' Olympiad in Informatics

7. Sukces w Międzynarodowej Olimpiadzie z Astronomii i Astrofizyki

8. II miejsce w ogólnopolskim konkursie CyberSkillerChallenge

"Wspaniały Polski" to uczeń ZST

9. „Wschodzący Innowatorzy" Politechnicznej Sieci VIA CARPATIA

10. Ogólnopolska konferencja szkół szpitalnych

11. Nauczyciel jako doradca społeczny i zawodowy

12. System wsparcia logopedycznego w białostockich placówkach oświatowych

13. Miejsko-wojewódzka inauguracja roku szkolnego 2024/2025

14. Dofinansowanie szkolnych stołówek

15. Rada Konsultacyjna przy Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenia "Klanza"

16. Wizyta Wiceministry Edukacji Joanny Muchy w Białymstoku

17. Miejski Dzień Przedszkolaka 2024

18. Dofinansowanie z PEFRON dla białostockich szkół średnich

19. Modernizacja sali gimnastycznej w ZSE

20. Nowa aula i stołówka w ZSO nr 2

21. Nowa sala gimnastyczna w ZSG

22. Mural z wizerunkiem Kazimierza Górskiego

23. O polskich szkołach powszechnych w Białymstoku /1915-1935/

24. Miasteczko Ruchu Drogowego część III/IV

25. Honorowy Obywatel Miasta - Ludwik Krzysztof Zaleski-Zamenhof

WARTO WIEDZIEĆ

Ważne telefony antydepresyjne

Pomoc w kryzysie psychicznym

Jeśli w funkcjonowaniu dziecka lub osób w rodzinie pojawiają się problemy wymagające wsparcia specjalistycznego, podajemy numery telefonów, gdzie można uzyskać pomoc.

Antydepresyjny telefon Forum Przeciw Depresji

tel. 22 594 91 00

Telefon zaufania dla osób w kryzysie emocjonalnym

tel. 116 123

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

tel. 116 111

ITAKA - antydepresyjny telefon zaufania

tel. 22 484 88 04

Telefoniczna pierwsza pomoc psychologiczna

tel. 22 425 98 48

Stowarzyszenie Animo - Odważ się żyć!

tel. 22 270 11 65

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej
składam pracownikom szkół i placówek oświatowych —
dyrektorom, nauczycielom, pracownikom administracji i obsługi,
życzenia wszelkich sukcesów w życiu zawodowym.
To dzięki Państwa zaangażowaniu i pasji białostocka oświata
ciągle utrzymuje się na wysokim poziomie.
Zawód nauczyciela i praca w instytucjach oświatowych jest misją
szczególnie odpowiedzialną i ważną, dlatego wyrażam ogromny szacunek
dla Państwa cierpliwości i niegasnącej pasji do przekazywania
wiedzy i umiejętności, które staną się podstawą życiowych
sukcesów i źródłem samorealizacji Państwa wychowanków .
Jednocześnie życzę poczucia zawodowego spełnienia
i jak najwięcej osobistego szczęścia.

Z wyrazami szacunku
Prezydent Miasta Białegostoku

Tadeusz Truskolaski

„Urbi Meritus – Zasłużony Miastu”

Honorowe Wyróżnienie Prezydenta Miasta Białegostoku

Honorowe wyróżnienie, o którym mowa w tytule, prezydent Miasta Białegostoku ustanowił w 2022 roku. Otrzymują je osoby, których działalność sprzyja rozwojowi naszego miasta i rozpoznawalności stolicy Podlasia w kraju i za granicą, ale też uhonorowuje działalność i postawę, mogącą być przykładem dla innych.

W roku 2024 medalami **„Urbi Meritus – Zasłużony Miastu”** zostali nagodzeni:

Angelika Borys – polska nauczycielka, szefowa zdelegalizowanego przez reżim białoruski Związku Polaków na Białorusi. Prześladowana za działalność propaństwową.
Krzysztof Dzierma – kompozytor, aktor, wykładowca w białostockiej filii Akademii Teatralnej imienia Aleksandra Zelwerowicza. Szerszej publiczności znany z roli księdza Antoniego w filmowym cyklu „U Pana Boga...”
Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów „Klanza” – stowarzyszenie zaangażowane w proces wzbogacania i uatrakcyjniania edukacji i wychowania. Źródłem metody pracy Klanzy jest pedagogika zabawy ożywiająca tradycyjne metody nauczania.
Janusz Laskowski – wokalista, kompozytor, aranżer . Jego piosenki zna i śpiewa cała Polska, to m.in. „Beata z Albatrosa”, „Kolorowe jarmarki”.
Jerzy Maksymiuk – światowej sławy kompozytor, dyrygent i pianista. Występował w największych salach koncertowych na świecie. Jest Honorowym Obywatelem Miasta Białegostoku.
Janusz Ostrowski – samorządowiec z powołania. Współtwórca inwestycji infrastrukturalnych w mieście. Współodpowiedzialny m.in. za budowę Trasy Generalskiej, tunelu im. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”.
Halina Parafianowicz – z inicjatywy pani profesor odbywa się w Białymstoku prestiżowe Forum Zaawansowanych Studiów nad Stanami Zjednoczonymi im. Profesora Andrzeja Bartnickiego.
Adam Poliński – przez dwanaście lat był pierwszym zastępcą prezydenta Białegostoku. Odpowiadał za inwestycje, drogi, komunikację miejską, edukację, a także urbanistykę.
Michał Probierz – trener reprezentacji Polski. Z klubem Jagiellonia Białystok w sezonie 2016/2017 zdobył wicemistrzostwo Polski.
Adrian Siemieniec – trener Jagiellonii Białystok. Prowadzona przez trenera Siemieńca drużyna Jagiellonii Białystok zdobyła tytuł mistrza Polski. Wyróżniony nagrodą Trenera Sezonu Ekstraklasy.
Przemysław Wierzbowski – Prezes Białostockiego Towarzystwa Esperantystów. Dzięki niemu Białystok jest stolicą esperanto. Inicjator wielu akcji związanych z Zamenhoffem.
Wiesław Wróbel – historyk, bibliotekoznawca. Otrzymał stypendium artystyczne Prezydenta Miasta Białegostoku, jest zastępcą dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia.
Bożena Zawadzka – dyrektor Zarządu Dróg Miejskich. Pracowała przy największych inwestycjach drogowych m.in. rewitalizacji Rynku Kościuszki, budowie tunelu Fieldorfa Nila oraz Trasie Niepodległości.

spis treści

Medale „Diligentiae – za pilność” wręczone

Prezydent Miasta Białegostoku na początku każdego roku szkolnego odznacza najwybitniejszych uczniów oraz ich mistrzów – nauczycieli **Medalami „ Diligentiale”** i okolicznościowymi dyplomami.
Zgodnie z tradycją w roku szkolnym 2024/2025 medale zostały wręczone 2 września na uroczystości w Szkole Podstawowej nr 50 w Białymstoku. Uhonorowano 98 uczniów i 98 nauczycieli.

Prezydent Tadeusz Truskolaski w przemówieniu do nagrodzonych podkreślał, iż są przykładem i inspiracją dla innych, a **ciężka praca i zaangażowanie w naukę zasługują na najwyższe uznanie.**

Medal Diligentiae został ustanowiony w 1767 roku przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Był nadawany wychowankom Korpusu Kadetów w Warszawie, jako zaszczytne wyróżnienie za pilność w nauce.

Władze samorządowe Miasta Białegostoku, odwołując się do tej tradycji, każdego roku organizują uroczystość wręczenia okolicznościowych medali „Diligentiae – za pilność”.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Międzynarodowe sukcesy uczniów białostockich szkół

European Girls' Olympiad in Informatics

W konkursie, o którym mowa w tytule, udział biorą uczestniczki z 56 krajów, ze wszystkich zamieszkałych kontynentów. Łącznie 195 zawodniczek. Polskę reprezentował zespół finalistek krajowej Olimpiady Informatycznej, a wśród nich Sylwia Sapkowska tegoroczna absolwentka II Liceum Ogólnokształcącego im. Księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku. W klasyfikacji drużynowej **Polska bezapelacyjnie zdobyła pierwsze miejsce, a reprezentantka Podlasia odznaczona została złotym medalem.**

Z roku na rok rośnie liczba studentek na uczelniach technicznych. Coraz więcej kobiet świadomie wybiera branżę IT, jako miejsce rozwoju zawodowego. Jednakże w dalszym ciągu społeczeństwa postrzegają zawody związane z informatyką, jako typowo męskie. Odwróceniu utartych stereotypów na pewno sprzyjają inicjatywy takie jak międzynarodowa Europejska Olimpiada Dziewcząt.

spis treści

Źródło: zdjęcie ze strony zso2bialystok.pl

Międzynarodowe sukcesy uczniów białostockich szkół

Sukces w Międzynarodowej Olimpiadzie z Astronomii i Astrofizyki

Krzysztof Nadulicz uczeń II Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku otrzymał **wyróżnienie w 17. Międzynarodowej Olimpiadzie z Astronomii i Astrofizyki.**

Drużyna, której członkiem był Krzysztof, mierzyła się z serią 11 zadań teoretycznych, na których rozwiązanie miała 5 godzin. Wśród nich były zadania związane z czarnymi dziurami, lotami satelitów oraz gromadami galaktyk. Natomiast w części praktycznej znalazły się dwa zadania z analizy danych. W jednym z nich należało wyznaczyć położenie centrum naszej galaktyki opierając się o obserwację gromad kulistych.

Nadmienić warto, iż **cały polski zespół zdobył 4 srebrne medale i jedno wyróżnienie.**

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony fb PlanetariumŚląskie

II miejsce w ogólnopolskim konkursie CyberSkillerChallenge

Tytułowy konkurs dotyczył aktualnych potrzeb w nauczaniu specjalistów od szeroko rozumianego bezpieczeństwa w sieci. Do przeprowadzenia rywalizacji organizatorzy wykorzystali autorską platformę przeznaczoną do edukacji najlepszych specjalistów w dziedzinie cyber security, która została opracowana przez kierownika katedry Cyberbezpieczeństwa na Uniwersytecie Marii Curie – Skłodowskiej dr hab. Bogdana Księżopolskiego. **Główną ideą zmagań było szerzenie umiejętności i praktycznej wiedzy o bezpieczeństwie w cyberprzestrzeni**.

W konkursie udział wzięli **uczniowie z Zespołu Szkół Elektrycznych w Białymstoku** i osiągnęli jeden z najlepszych wyników, co pozwoliło zająć **II miejsce w finale 4. Edycji konkursu CyberSkillerChallenge.**

Źródło: zdjęcie ze strony zse.bialystok.pl

"WSPANIAŁY POLSKI" to uczeń ZST

Być wolontariuszem, to nie tylko posiadać wrażliwość i empatię, ale też umieć zmierzyć się z losem innych ludzi, zwierząt, który to los często nie jest sprzyjający i wspaniały, dlatego promocja i nagłośnianie idei wolontariatu jest wskazane ze względów społecznych i obywatelskich.

Samorządowy konkurs „Ośmiu wspaniałych" jest organizowany w naszym mieście cyklicznie. Białostockim laureatem w roku 2024 został **Patryk Paszko**, uczeń Zespołu Szkół Technicznych o profilu „Technik transportu kolejowego".

Kolejnym etapem był ogólnopolski finał akcji polskich samorządów „Ośmiu wspaniałych" w Warszawie. Członkowie komisji konkursowej przeprowadzali rozmowę z uczestnikami, podczas której młodzi wolontariusze mieli możliwość opowiedzenie o pracy w wolontariacie, swojej motywacji i pasjach. Zaangażowanie społeczne i praca Patryka zostały ocenione bardzo wysoko i podczas uroczystego finału białostoczanin otrzymał tytuł **„Wspaniały polski"** i znalazł się wśród ośmiu laureatów konkursu. W warszawskim finale udział wzięli wolontariusze z 34 polskich miast.

Źródło: zdjęcie ze strony zst.bialystok.pl

spis treści

Konkurs „Wschodzący Innowatorzy" Politechnicznej Sieci VIA CARPATIA

Zadaniem edukacji szkolnej, w szerokim ujęciu, jest **kształcenie kompetencji, które można zastosować w praktycznych działaniach** w różnych dziedzinach społecznych i gospodarczych. Pod tytułową nazwą kryje się konkurs, wdrażający powyższe założenia, czyli współpracę na linii uczelnia, uczeń, biznes.

Politechnika Białostocka w ramach Politechnicznej **Sieci VIA CARPATIA** im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i wpisanego w nią działania „Biznak – rozwijanie i wspieranie aktywności komercjalizacyjnej uczniów szkół ponadpodstawowych" organizuje konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych, w którym trzeba opracować rozwiązanie zadania technicznego zgłoszonego przez firmy z regionu.

W drugiej edycji konkursu przedsiębiorstwa zgłosiły w sumie 21 zadań praktycznych z zakresu logistyki, techniki, technologii. Zmierzyli się z nimi innowatorzy z 10 zespołów uczniowskich. Uczniowie tworzyli swoje projekty we współpracy z wykładowcami Politechniki Białostockiej i specjalistami z firm: AquaRD sp. z o.o., Danwood, Incepton sp. z o.o., MAD Adam Zdanowicz, Trójwymiarowi.pl s.c., SaMASZ sp. z o.o., SMP Poland sp. z o.o., „Jedna i Druga" Agata Cimoch, Katarzyna Wilczewska s.c.

Zwyciężył zespół z **VI Liceum Ogólnokształcącego** im. Króla Zygmunta Augusta w Białymstoku. Uczniowie pracowali pod opieką nauczycielki Mirosławy Biegluk. Zwycięski projekt to **„Tester siły sygnału radiowego różnych technologii komórkowych"**. Wyzwanie od firmy AquaRD sp. z o.o.

Miejsce drugie zajął projekt pt. **„Opracowanie innowacyjnej platformy edukacyjnej z elementami dziennika elektronicznego"**. Autorami są uczniowie **Technikum Programistycznego INFOTECH**. Mentorką drużyny była Katarzyna Janewicz. Zadanie zleciła firma Incepton sp. z o.o.

Realizacji wyzwania od firmy MAD Bicycles Adam Zdanowicz pt. **„Zaprojektowanie i wykonanie skutera z drewna o napędzie elektrycznym"** podjęli się uczniowie z **Zespołu Szkół Technicznych** im. Gen. Władysława Anders w Białymstoku. Wykonanie zostało ocenione wysoko i drużynie przyznano trzecie miejsce. Zespół pracował pod kierunkiem nauczyciela Łukasza Lipskiego.

Warto wspomnieć, że zwycięski projekt z poprzedniej edycji – maszyna do usuwania nasion roślin z dolnej części spodni i butów, zostanie zrealizowany na mocy porozumienia między Politechniką Białostocką, uczennicami III Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku oraz Białowieskim Parkiem Narodowym.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony pb.edu.pl

Wsparcie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Rola szkoły szpitalnej w procesie edukacji i terapii

Ogólnopolska konferencja szkół szpitalnych i placówek oświatowych w Białymstoku

W Białymstoku w dniach 26 – 27 września odbyła się ogólnopolska konferencja poświęcona wsparciu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz roli szkół szpitalnych w edukacji i terapii. Za **organizację wydarzenia odpowiadał dyrektor i nauczyciele z Zespołu Szkół nr 15** przy Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. Ludwika Zamenhofa w Białymstoku.

Podczas pierwszego dnia konferencji uczestnicy wysłuchali wykładów i analiz związanych z szeroko rozumianym zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży m.in. **doktor nauk medycznych Agnieszka Kułak - Bejda** w swoim wykładzie **mówiła o uczniu z zaburzeniami lękowymi**; **dyrektor** Zespołu Szkół nr 15 **Elżbieta Sokólska przedstawiła diagnozę funkcjonowania uczniów hospitalizowanych** na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród rodziców dzieci przebywających na oddziałach szpitalnych; **kierownik** Pracowni Badań Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji **Jerzy Mantur zapoznał z wnioskami płynącymi z badania stylu życia młodzieży Białegostoku.**

Wojewódzka konsultantka w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży **doktor nauk medycznych Anna Rogowska – Zach przygotowała wykład na temat „Trauma rozwojowa, jak rozumieć kryzys psychiczny u dzieci i młodzieży”.** Posumowaniem dnia był panel dyskusyjny pt. Rola szkół szpitalnych w aspekcie zdrowia psychicznego dzieci.

Po wprowadzeniu teoretycznym z dnia pierwszego, przyszedł czas na pracę w grupach roboczych. **Drugi dzień konferencji poświęcony był wypracowaniu wniosków płynących ze spotkania**, które pomogłyby usprawnić pracę szkół szpitalnych w Polsce. W trakcie rozmów i dyskusji wymieniano się doświadczeniami i rozważano zastosowanie poszczególnych rozwiązań organizacyjnych. W efekcie powstaną wspólne postulaty i rekomendacje nauczycieli szkół szpitalnych dotyczące organizacji pracy i funkcjonowania wychowawczo – dydaktycznego tychże placówek.

Uczestnicy konferencji mieli okazję poznać Białystok podczas spaceru historycznego po centrum Białegostoku, odwiedzili również Muzeum Pamięci Sybiru.

spis treści

Źródło: zdjęcia zasoby własne

Konferencja naukowo – metodyczna
Nauczyciel jako doradca społeczny i zawodowy

Konferencję zorganizowaną przez Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Wydział Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku oraz Białostockie Centrum Edukacji **otworzył zastępca prezydenta miasta Tomasz Klim**. **Program** spotkania **zaprezentowała Wiesława Ćwiklinska dyrektor Departamentu Oświaty** Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Pierwszy blok tematyczny obejmował zagadnienia związane z kompetencjami nauczycieli jako realizatorów działań w ramach WSZD w szkole i placówce oświatowej w zakresie skutecznego rozpoznawania możliwości i potencjału uczniów. Doktor Barbara Dudel z Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku przybliżyła zebranym teoretyczny zarys kompetencji i kwalifikacji zawodowych doradcy zawodowego. O roli i znaczeniu doradcy zawodowego w szkole mówiła Urszula Hancewicz doradca zawodowy Lokalnego Centrum Doradztwa Zawodowego Białostockiego Centrum Edukacji.

Drugi blok tematyczny dotyczył organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli – potrzeb i wyzwań w tym zakresie. Wnioski z badań własnych dotyczących powyższego tematu zaprezentowała Marta Kowalczuk – Walędziak profesor Uniwersytetu w Białymstoku. O roli dyrektora we wspomaganiu nauczycieli mówiła doktor habilitowana Bożena Tołwińska z Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku. Uzupełnieniem wystąpień naukowczyń było przedstawienie przez Wiesława Woronowicza zastępcę dyrektora Białostockiego Centrum Edukacji i doradcy zawodowego MODM wyników badań ankietowych potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego.

Podsumowanie konferencji i dyskusja zebranych przedstawicieli instytucji działających na rzecz edukacji miała miejsce podczas panelu dyskusyjnego z moderatorami w osobach profesor Marty Kowalczuk - Walędziak oraz Jerzego Mantura kierownika Pracowni Badań, Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji w Białostockim Centrum Edukacji.

spis treści

Źródło: zdjęcia zasoby własne

Działania Miejskiego Zespołu Wspomagania Dzieci z Deficytami w Rozwoju Mowy i Komunikacji Językowej

System wspracia logopedycznego w białostockich placówkach oświatowych

Zespół pod kierownictwem zastępcy prezydenta Tomasza Klima pracuje nad stworzeniem systemu wsparcia logopedycznego dzieci w białostockich placówkach oświatowych.

Działania rozpoczęły się od diagnozy rozpoznawczej problemu wad mowy i wymowy wśród białostockich przedszkolaków. Wyniki badania wskazywały na konieczność wprowadzenia instytucjonalnego wsparcia placówek przedszkolnych w zakresie wspomagania rozwoju mowy u dzieci trzyletnich. W następstwie czego, w czerwcu 2023 roku Prezydent Miasta Białegostoku powołał Miejski Zespół Wspomagania Dzieci z Deficytami w Rozwoju Mowy i Komunikacji Językowej.

Efektem prac zespołu jest **pakiet narzędzi diagnostycznych wspomaganych materiałem obrazkowym oraz poradnikiem dla rodziców i nauczycieli.** Na konferencji 1 października przekazano dyrektorom białostockich przedszkoli wystandaryzowany pakiet diagnostyczny, umieszczony w segregatorze, zawierający zalaminowane karty wielokrotnego użytku.

W roku szkolnym 2024/2025 w ramach działalności zespołu zaplanowano m.in. przeprowadzenie wstępnej diagnozy nieprawidłowości w rozwoju mowy 4 i 5 – latków, opracowanie przewodnika metodycznego do badań przesiewowych w tej grupie wiekowej. Kolejne **inicjatywy zespołu dotyczyć będą diagnozy, opracowania wniosków i stworzenia pakietu diagnostycznego dla uczniów klas I – III szkoły podstawowej.**

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Miejsko – wojewódzka inauguracja roku szkolnego 2024/2025

Rok szkolny 2024/2025 oficjalnie rozpoczął się 2 września. To kolejny rok zmian i wyzwań. Uczniowie i nauczyciele będą cieszyć się z odchudzonej podstawy programowej, braku prac domowych w klasach I – III szkoły podstawowej oraz zmian w kanonie lektur. To wstęp do właściwej reformy planowanej przez MEN na rok 2026.

Na miejsko – wojewódzką uroczystość przybyli samorządowcy, parlamentarzyści, dyrektorzy białostockich placówek oświatowych oraz uzdolnieni uczniowie, którzy przygotowali część artystyczną.

Prezydent Tadeusz Truskolaski w powitalnym przemówieniu życzył zebranym radości i satysfakcji w nowym roku szkolnym. Poseł Krzysztof Truskolaski podkreślał znaczenie nauczycieli w kształtowaniu przyszłych pokoleń. Natomiast wojewoda podlaski Jacek Brzozowski nacisk położył na wartość dobrej edukacji dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Podlaska kurator oświaty Agnieszka Krokos – Janczyło przekazała najlepsze życzenia od ministry edukacji narodowej Barbary Nowackiej.

W województwie podlaskim nowy rok szkolny rozpoczęło 200 tys. uczniów. W Białymstoku liczba ta wynosi 55 tys. przedszkolaków i uczniów.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Dofinansowanie szkolnych stołówek

Program Posiłek w szkole i w domu

Rządowy program Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 – 2028 jest skierowany do organów prowadzących szkoły podstawowe. Instytucje samorządu terytorialnego mogą składać do Ministerstwa Edukacji wnioski o dofinansowanie inicjatyw w ramach programu. **Złożony przez Miasto Białystok wniosek został zaopiniowany pozytywnie.**

Tym samym dziewięć białostockich szkół podstawowych otrzyma fundusze na m.in. zakupy usług remontowo-adaptacyjnych służących poprawie standardu funkcjonowania stołówek szkolnych, wyposażenie kuchni lub stanowisk przygotowywania posiłków, a także miejsc, w których uczniowie spożywają posiłki. Łączna kwota dofinansowania wynosi 720 tys. zł.

Znaczenie tego rodzaju działań podkreślała Agnieszka Krokos – Janczyło podlaska kurator oświaty, ponieważ **doposażone stołówki to urozmaicone i zdrowe posiłki.**

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Rada Konsultacyjna przy Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenia „Klanza”

Dialog, wypracowanie wspólnych idei i poglądów leży u podstaw skutecznego sposobu rozwiązania skomplikowanych problemów. W takie myślenie wpisuje się praca Rady Konsultacyjnej działającej przy Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenia „Klanza”. Samo Centrum od wielu lat zajmuje się pomocą najmłodszym w trudnej sytuacji życiowej lub społecznej. Ma wypracowane sposoby i schematy działania, które odpowiadają na współczesne problemy dotykające kilkulatków i nastolatków.

Tematyka wrześniowego spotkania Rady **dotyczyła wspierania najmłodszych, ich ochrony w polskim prawie, a także zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.**

W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele białostockich instytucji i placówek zaangażowanych w działania wspierające dzieci i młodzież w rozwoju, a także przedstawicielki władz samorządowych i ogólnopolskich m.in. Rzeczniczka Praw Dziecka Monika Horna – Cieślak, zastępczyni prezydenta Eliza Agnieszka Cybulko.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony Rzecznika Praw Dziecka

Wizyta Wiceministry Edukacji Joanny Muchy w Białymstoku

“Poznaj Mistrza” - porozmawiajmy o środowisku i edukacji klimatycznej

„Poznaj Mistrza” to cykl spotkań organizowanych w II Liceum Ogólnokształcącym im. Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku. Jak wskazuje nazwa, na spotkania i dyskusje z młodzieżą **szkoła zaprasza profesjonalistów z różnych dziedzin**. Ludzi, którzy odnieśli szeroko rozumiany sukces .

Źródło: zdjęcie ze strony zso2bialystok.pl

Kolejnym **gościem** w progach Liceum **była wiceministra edukacji Anna Mucha.** W dyskusji i spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz miasta - zastępcy prezydenta Eliza Agnieszka Cybulko i Tomasz Klim.

Dyskusję i pytania przygotowała młodzież. Poruszano kwestie związane z edukacją klimatyczną i znaczenie dbania o środowisko.

Ministra podkreśliła konieczność dostosowania wiedzy i sposobów jej przekazywania do potrzeb różnych grup wiekowych dzieci i uczniów. Zaznaczyła, iż edukacja klimatyczna jest niezwykle istotnym elementem polityki oświatowej i będzie obecna w nowych podstawach programowych.

Znamienity **gość odwiedził** również integracyjne **Przedszkole Samorządowe nr 41** w Białymstoku, gdzie rozmawiano o konieczności integracji dzieci z różnymi potrzebami edukacyjnymi i wyzwaniach z tym związanych.

Źródło: zdjęcie ze strony ps41.bialystok.pl

spis treści

Miejski Dzień Przedszkolaka 2024

Być Przedszkolakiem! Wspaniały czas w życiu człowieka - dużo uśmiechu, zabawy, ale i nauki, która jest kapitałem na dalszą edukacyjną drogę.

W celu podkreślenia znaczenia wychowania w placówkach przedszkolnych Sejm Rzeczy-pospolitej Polskiej ustanowił, iż **20 września jest Ogólnopolskim Dniem Przedszkolaka.**

Z tej okazji uroczystości odbywają się w każdym przedszkolu, a **władze samorządowe Miasta Białystoku celebrują obchody Miejskiego Dnia Przedszkolaka.** W tym roku dzieci, przedstawiciele władz miasta w osobie zastępcy prezydenta Tomasza Klima i dyrektor Departamentu Edukacji Wiesławy Ćwiklińskiej bawili się razem w Chorten Arenie.

„Białystok Miastem Mistrzów" to hasło przewodnie aktywności zorganizowanych na stadionie, wśród których nie zabrakło dmuchańców, wielkich baniek, fotobudki, konkurencji sportowych.

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

spis treści

Dofinansowanie z PEFRON dla białostockich szkół średnich

Likwidacja barier architektonicznych w szkołach – dofinansowanie z PEFRON.

Bariery architektoniczne, z którymi borykają się osoby z niepełnosprawnością utrudniają pełne funkcjonowanie w społeczeństwie. Marszałek województwa podlaskiego Łukasz Prokorym zapewnił, iż wspieranie osób z niepełnosprawnościami jest jednym z najważniejszych zadań województwa i obecnej kadencji zarządu. Natomiast **zastępca prezydenta Tomasz Klim uważa poprawę dostępności białostockich szkół za ważną rolę działalności samorządu w obszarze edukacji.** Z tych celów wynika dofinansowanie przyznane przez zarząd województwa na remonty dostosowujące infrastrukturę szkół i placówek oświatowych do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

W ramach wniosku złożonego przez Miasto Białystok VII Liceum Ogólnokształcące otrzyma 610 tys. zł z Funduszu PEFRON na budowę windy dla osób niepełnosprawnych, przebudowę wejścia głównego do szkoły oraz przebudowę niezbędnych instalacji sanitarnych i elektrycznych.

Zespół Szkół Elektrycznych uzyska 570 tys. zł dofinansowania. Zostanie zbudowana winda dla osób z niepełnosprawnością, zmodernizowane sanitariaty, zagospodarowana część terenu w strefie wejścia głównego do szkoły.

Dyrektorzy obu szkół **doceniają znaczenie powyższych projektów w kontekście edukacji włączającej**, która już teraz jest obowiązkiem szkół i placówek oświatowych.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Miasto inwestuje w placówki oświatowe

Modernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkół Elektrycznych w Białymstoku

Jednym z ważniejszych elementów składowych zdrowia człowieka jest aktywność fizyczna. W rekomendacjach Piramidy Zdrowego Żywienia i Aktywności Fizycznej, ruch i sport są wyszczególnione na pierwszym miejscu. **Instytucje edukacyjne, kształcące dzieci i młodzież, mają obowiązek rozwijania sprawności fizycznej uczniów i uczennic**, a nowoczesne, dobrze wyposażone sale gimnastyczne na pewno wspomagają osiąganie celów związanych z tym obszarem kształcenia.

Uczennice i uczniowie Zespołu Szkół Elektrycznych **w sali gimnastycznej, spełniającej powyższe standardy, będą realizowali zajęcia z wychowania fizycznego.** Wszystko za sprawą inwestycji w ramach Budżetu Obywatelskiego. Realizowane prace dotyczą modernizacji sali gimnastycznej wraz z zapleczem, m.in. wymiany podłogi wraz z jej warstwami w hali sportowej, naprawy przecieków w dachu, montażu wyposażenia hali sportowej i sali do ćwiczeń. Koszt remontu to prawie 2,5 mln zł.

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

spis treści

Miasto inwestuje w placówki oświatowe

Nowa aula i stołówka w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku

Funkcjonalna infrastruktura, odpowiadająca na potrzeby i oczekiwania użytkowników, to jeden z ważniejszych, a niedocenianych, elementów sprzyjających rozwojowi i działalności w konkretnym obszarze.

Warunek powyższy spełniają inwestycje w obiekty oświatowe. Miasto Białystok zrealizowało przedsięwzięcie w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 przy ul. Narewskiej, w wyniku której **powstał budynek stołówki z aulą wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz pomieszczeniami dydaktycznymi, windą, drogą dojazdową, parkingami, zielenią i małą architekturą.** Na podkreślenie zasługuje fakt, iż realizację zaplanowano i wykonano kompleksowo. Koszt to 9,46 mln zł, dofinansowania Ministerstwa Finansów wyniosło 4,3 mln zł.

Znaczenie tego rodzaju działalności samorządu terytorialnego podkreślali wszyscy prelegenci obecni na uroczystości oddania do użytku obiektu.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Miasto inwestuje w placówki oświatowe

Nowa sala gimnastyczna w Zespole Szkół Gastronomicznych

W Zespole Szkół Gastronomicznych powstaje nowa sala gimnastyczna. **Plan zakłada stworzenie płyty boiska do gry w piłkę ręczną, tenisa, koszykówkę i siatkówkę.** Przewidziano również składaną trybunę dla 96 osób. W projekcie budowy uwzględniono funkcjonalne zaplecze, które składać się będzie z pokoju nauczycieli, dwóch magazynów na sprzęt sportowy, czterech węzłów szatniowo – sanitarnych, pomieszczenia porządkowego i pomieszczeń technicznych. Dodatkowo dobudowana zostanie sala sportowa.

Wartość przedsięwzięcia to ponad 11,5 mln zł. Dofinansowanie ze środków PFRON – ponad 450 tys. zł.

Zastępca prezydenta Tomasz Klim, jak i Poseł na Sejm RP Krzysztof Truskolaski podczas wizyty na terenie budowy **zgodnie podkreślali znaczenie tworzenie komfortowych i nowoczesnych obiektów dla oświaty.** Zastępca prezydenta Tomasz Klim uważa, że takie miejsce może być wykorzystywane przez nauczycieli i uczniów do wszelkich aktywności edukacyjnych czy artystycznych.

spis treści

Źródło: zdjęcia ze strony bialystok.pl

Mural z wizerunkiem Kazimierza Górskiego na ścianie Szkoły Podstawowej nr 37 w Białymstoku

Trener tysiąclecia

Kazimierz Górski od 2008 roku **jest patronem Szkoły Podstawowej nr 37** przy ul. Jaworowej 8 w Białymstoku. Wybitna postać polskiego futbolu. Piłkarz i trener, który z reprezentacją polski osiągnął historyczny sukces. Był też znanym działaczem sportowym, zasiadał we władzach Polskiego Związku Piłki Nożnej, jako prezes, wiceprezes, a następnie prezes honorowy. Wielokrotnie nagradzany w kraju i za granicą za działalność na rzecz kultury fizycznej. Często jest nazywany **„trenerem tysiąclecia”.**

Mural został odsłonięty w 100. rocznicę urodzin patrona szkoły. Autorem graficznej prezentacji postaci Kazimierza Górskiego jest białostocki artysta o pseudonimie M. Cierowski.

spis treści

Źródło: zdjęcie ze strony bialystok.pl

O polskich szkołach powszechnych w Białymstoku / 1915 – 1935 /

Jan Dworakowski

W latach wielkiej wojny 1914 – 1919 zaistniała sytuacja polityczna, która stwarzała warunki umożliwiające Polakom utworzenie polskich szkół. W uchwalonej w czerwcu 1914 r. ustawie o zakładaniu szkół prywatnych, następnie zatwierdzonej przez cara rosyjskiego, było stwierdzenie o wyborze języka wykładowego w nauczaniu. Zastrzeżono jednak, że historia, geografia i literatura rosyjska mogą być wykładane tylko po rosyjsku. W ostatnich miesiącach pobytu Rosjan społeczeństwo polskie jednak nie mogło uzyskać zezwolenia na otwarcie szkoły polskiej.

Na miesiąc przed ucieczką Rosjan z Białegostoku, „Gazeta Białostocka" 12 lipca 1915 r. wychodząca pod redakcją Konstantego Kosińskiego zamieściła artykuł „ Do czynu". Ogłosiła w nim projekt organizacji „Towarzystwa popierania szkoły polskiej", którego celem byłoby zakładanie przede wszystkim szkół elementarnych. Społeczeństwo polskie było psychicznie przygotowane do tworzenia polskiej szkoły, gdy w wyniku przełomowych wydarzeń nastąpi zmiana zaborcy.

W wyniku działań wojennych – 13 sierpnia 1915 r. , pierwsze oddziały wojsk niemieckich wkroczyły do Białegostoku. Ludność polska rozumiała jednak, że jest to tylko zmiana zaborcy. Rządy pruskie nie mogły wróżyć nic dobrego. Jednocześnie uciekające wojska rosyjskie budziły nadzieję, że i ten nowy zaborca też w przyszłości opuści ziemię polską. Białostoczanie – Polacy wykorzystali okazję, aby zgłosić władzom niemieckim konkretne plany i projekty o utworzeniu polskiej szkoły.

W dniu 23 sierpnia 1915 r. w mieszkaniu Apolonii Srzedzińskiej przy ul. Żwirki i Wigury 14 (dziś ul. Pałacowa) odbyło się poufne zebranie w sprawie organizacji polskiej szkoły, obecnych było sześć osób. Wkrótce odbyły się kolejne poufne zebrania w większym gronie i w innych miejscach. Przygotowania do otwarcia szkół dotyczyły gromadzenia funduszy, ułożenia statutu towarzystwa organizującego szkoły, zalegalizowania działalności u władz niemieckich, gromadzenia inwentarza szkolnego (sprzęt, podręczniki), starania się o budynki szkolne. Wszystkie sprawy były bardzo trudne do załatwienia, a zwłaszcza budynki, które zarekwirowali Niemcy dla nowych okupantów (wojsko, urzędnicy).

czytaj dalej.....

spis treści

Moje 42 lata w miasteczku. Wspomnienia i refleksje.

Jan Siedlecki

KS „HETMAN"PRZEJMUJE TEREN MIASTECZKA OD 1 MAJA 2007 ROKU

CZĘŚĆ III/IV

Budowa nowego stadionu miejskiego przy ulicy Słonecznej walnie przyczyniła się do likwidacji Miasteczka Ruchu Drogowego przy ulicy Kawaleryjskiej 17 istniejącego tam od 01.01.1974 roku i gdzie ja przepracowałem 25 lat. Aby wybudować nowy i nowoczesny stadion miasto musiało przejąć nie tylko sam stary stadion ale także koronę stadionu gdzie były usytuowane stanowiska handlowe dla kupców. Miasto argumentowało w ten sposób...."chcemy przejąć cały ten teren, aby stworzyć duży obiekt o znaczeniu ogólnospołecznym. Tylko w takim wypadku uzyskamy pieniądze z Unii Europejskiej na modernizację stadionu. Dlatego jest nam potrzebny cały teren.". Jak donosił „Kurier Poranny"...w zamian za ten teren miasto chce przekazać „Hetmanowi" około 4 hektary gruntu przy ulicy Kawaleryjskiej 17 gdzie obecnie mieści się Miasteczko Ruchu Drogowego oraz korty tenisowe wybudowane w 1989 roku. Na pewno „Hetman" zmieści tam bazar. Hetman na terenie Miasteczka wybudował bazar, budynek dla administracji wraz z halą sportową dla bokserów.

Wiosna 2007 roku była w Miasteczku bardzo nerwowa. Cała załoga Miasteczka żyła w wielkiej niepewności. Wreszcie w połowie kwietnia bomba wybuchła. Wtedy otrzymałem list od dyr. Łucyka następującej treści. "Na podstawie art.20 ust.1 pkt.2 Karty Nauczyciela z dniem 31 sierpnia 2007 roku rozwiązuję z Panem stosunek pracy z 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. Przyczyną wypowiedzenia są zmiany organizacyjne spowodowane zaprzestaniem prowadzenia przez Zespół Szkół Mechanicznych w Białymstoku Miasteczka Ruchu Drogowego. Byłem zdruzgotany. Nigdy w życiu nie byłem w takiej sytuacji. Postanowiłem poradzić się prawników. Wszyscy mówili to samo. Po zasięgnięciu porady prawników, w dniu 20.04.2007 złożyłem wniosek o przeniesienie mnie w stan nieczynny z dniem 01.09.2007. Po prostu nie było innego wyjścia. 04.05.2007 dyr. Łucyk przychylił się do mojej prośby i zgodził się przenieść mnie w stan nieczynny od września, informując mnie jednocześnie ,że „...w okresie stanu nieczynnego zachowuje Pan prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych do czasu wygaśnięcia stosunku pracy".

czytaj dalej .....

spis treści

Zdjęcia ze zbiorów prywatnych autora

Honorowy Obywatel Białegostoku

Ludwik Krzysztof Zaleski-Zamenhof

Urodził się 23 stycznia 1925 r. w Warszawie, w rodzinie lekarzy Adama i Wandy Zamenhofów. Imię otrzymał po dziadku, Ludwiku Łazarzu Zamenhofie, twórcy języka esperanto. Już jako 9-latek potrafił posługiwać się nowym językiem, wtedy właśnie po raz pierwszy wziął udział w kongresie esperanckim w Sztokholmie. Od tego czasu każdego roku był obecny na kongresach, zyskując w konsekwencji przydomek „Małego Księcia esperanto".

We wrześniu 1939 r. niemieckie bombowce zniszczyły rodzinny dom Zamenhofów przy ul. Królewskiej 41, a w styczniu 1940 r. w podwarszawskich Palmirach zamordowano Adama Zamenhofa, ordynatora Szpitala Starozakonnych. Ludwik trafił do getta warszawskiego wraz z matką oraz ciotkami. Kiedy latem 1942 r. rozpoczęła się likwidacja getta, Ludwikowi i jego matce udało się uciec z Umschlagplatzu. Ukrywał się na warszawskiej Pradze pod przybranym nazwiskiem Zaleski, Ludwik zmienił wówczas imię na Krzysztof. Po wojnie wrócił do dawnego nazwiska jednocześnie zachowując pseudonim wojenny.

W 1949 r. Ludwik Krzysztof Zaleski-Zamenhof został inżynierem na Politechnice Warszawskiej specjalizując się w konstrukcjach betonowych. W 1959 r. wyjechał do Francji. Współtworzył m. in. krzyż lotaryński pomnika Charlesa de Gaulle'a w Colombey les Deux Églises i paryski stadion Parc des Princes.

Źródło: zdjęcia ze strony wikipedia.org

Był wieloletnim wykładowcą Wyższej Szkoły Architektury w Paryżu. Ma na swoim koncie ponad sto publikacji naukowych w języku polskim, francuskim, angielskim i esperanto, którego nauczył się w 1934 roku. Z jego inicjatywy ustanowiono Medal Tolerancji, który w 1999 r. wręczył Janowi Pawłowi II. Przez lata był reprezentantem rodziny Zamenhofów na kongresach esperantystów.

Tytuł Honorowego Obywatela Miasta Białegostoku, miejscy radni przyznali wnukowi twórcy języka esperanto - Ludwikowi Krzysztofowi Zaleskiemu – Zamenhof - 17 grudnia 2007. Został 15 Honorowym Obywatelem Miasta Białegostoku w gronie takich postaci jak: marszałek Józef Piłsudski, Lech Wałęsa, czy ostatni prezydent RP na Uchodźstwie - Ryszard Kaczorowski. Przez całe życie podkreślał związek swojego dziadka z Białymstokiem i wpływ wielokulturowego oraz wielonarodowego charakteru miasta na powstanie języka esperanto. Był ambasadorem idei tego języka, ale także Białegostoku na całym świecie.

Po raz ostatni odwiedził Białystok w 2009 r., w czasie 94. Światowego Kongresu Esperantystów, który odbył się właśnie z jego inicjatywy.

spis treści

Źródło: zdjęcie ze strony bialystok.pl